No. 2426 Zaterdag 12 Juli 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie : St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voo elken regel meer 10 cts.

Curçaosche Sprokkelingen.

Curaçaosche Toestanden.

De heer W. R. MENKMAN geeft onder bovenstaanden titel in de „West-Indische Gids" van Juni ll. een uitvoerig relaas, naar aanleiding van het laatste Verslag van Bestuur en Staat.

Reeds meermalen heeft de heer M. de aandacht gevestigd op het tamelijk gebrekkige en wat actualiteit betreft, achterlijke van onze Koloniale Verslagen, die in den regel pas 2 á 2½ jaar na het verslagen jaar onder de aandacht van het publiek komen.

Zoo hebben we nu pas onder de oogen het Verslag van Bestuur en Staat 1928, d. w. z. het verslag betreffende het jaar 1927.

Of daar nu niets aan te doen is, weten wij niet; maar vast staat dat daardoor het verslag veel van zijn actualiteit verliest, vooral in een tijd dat we zoo snel leven als thans, en dat in dat tijdsverloop van 2 á 2½ jaar een zich zoo snel ontwikkelend land als het Curaçao van heden heel wat van aanzien kan veranderen.

De heer M. merkt op, hoezeer de Amerikanen met hun groote liefde voor documentatie, ons Nederlanders in dit opzicht vooruit zijn. Voor Porto Rico b. v. eindigt het jaar, waarover de Gouverneur rapport uitbrengt met 30 Juni; dit rapport wordt in Januari d. a. v. in druk uitgegeven en het dikke boek is dan direct voor een kleinigheid bij het Government Printing Office te Washington verkrijgbaar.

Wat de uitgebrachte verslagen betreft, is er op velerlei gebied een verbetering in de documentatie waar te nemen, vergeleken bij vroegere verslagen. De heer M. wijst er telkens op.

Wij zijn zoo vrij enkele punten aan te stippen en verder uit te stippelen, omdat ze de aandacht overwaard zijn.

* * *

„Aangaande den *woningtoestand* op Curaçao, te voren geen onderwerp waarover verslag werd uitgebracht, lezen we thans dat er verbetering komt, verder echter niets. Inderdaad, zegt de hr. M., het volk besteedt een deel zijner thans ruime verdiensten aan het bouwen van nieuwe houten huisjes: aangaande den omvang van dezen bouwlust licht ook het verslag over 1927 ons echter niet in. Sedert is, verleden jaar, een overeenkomst aangegaan met een aannemersfirma tot het bouwen van een 100tal woningen, een maatregel welke inderdaad in zekeren zin aan den woningnood zal tegemoet komen. De vraag is nu maar of men niet uitsluitend op het oog heeft den quantitatieven nood ontstaan door den grooten toevloed van meer gegoeden, van Europeesch personeel van ondernemingen?

In dezen nood zouden de ondernemingen in kwestie desnoods zelf kunnen voorzien; het opruimen echter van krotwoningen in nauwe steegjes, waar een deel der inheemsche bevolking leeft, tot schade aan gezondheid en zedelijkheid, is bij uitstek overheidstaak."

Het eerste gedeelte van des heeren Menkman's verlangen, nl. de woningvoorziening voor beambten en werklieden door de onderneming zelve, staat thans in vervulling te gaan. Het heeft wel lang geduurd, doch beter laat dan nooit. Reeds jaren gelden drong de hr. Gorsira in den Raad aan op maatregelen van het Bestuur, ten einde de maatschappijen te verplichten eerst te zorgen voor huisvesting, alvorens vreemde werkkrachten te importeeren. Doch zooals met zoo vele andere zaken, bleef 't Bestuur doof en liet de zaak maar op haar beloop, met 't bekende gevolg: woningnood in den meest acuten zin. In allen deele was de huisvesting der vreemde arbeiders onvoldoende.

Thans worden er op groote schaal, woningen gebouwd: — naar wij vernemen voor 't personeel van de C. S. M. op Piscadera, terwijl het administratief en technisch personeel al sinds jaren is ondergebracht op Negropont; en op Suffisant zijn dorpen aan 't verrijzen met alleen staande familie-woningen, en kazerne-woningen voor de vrijgezellen: een dorp voor de Surinaamsche en een voor de Venezolaansche en Engelsche arbeidskrachten.

En wanneer, terwille van de volksgezondheid en zedelijkheid het Gouvernement een begin zal maken met het opruimen van de krotwoningen, waarover de hr. M. spreekt, en op wier onhoudbare toestand reeds maanden geleden door H. M. H. in ons blad gewezen is, dan zal het thans bestaande surplus van een zeker categorie van woningen spoedig weer veranderen in een tekort. Er zijn in de oude stad allerlei woningen, die in 't geheel niet door den beugel kunnen, en die in elke andere beschaafde maatschappij reeds lang voor onbewoonbaar zouden zijn verklaard. Als O. G. en O. W. de handen in elkaar slaan, dan kan er op het gebied van de volkshuisvesting heel veel verbeterd worden, Wat noodig, broodnoodig is!

* * *

Als de hr. M. komt tot de *Bovenwindsche eilanden*, zegt hij:

„Het bevolkingsvraagstuk is natuurlijk allerprecairst; het aantal inwoners bedroeg op 1 Januari 1863, 7168, (op 1 Januari 1928 tezamen 4791), dus een vermindering met één derde in 64 jaren; de bevolking der drie Benedenwindsche eilanden, nam in diezelfde periode met ruim 120 % toe.

Zich te troosten met de gedachte dat tegenwoordig vele Bovenwinders op Curaçao en Aruba arbeid kunnen vinden, en dat hun loon voor een deel aan de achtergeblevenen ten goede komt, ware natuurlijk zelfbedrog. Er was in 1927 op elk der drie eilanden nog een geboorte-overschot (60 zielen voor alle drie tezamen), maar dat kan niet zoo blijven, wanneer de uittocht van mannen, en vrouwen in de kracht des levens, blijft aanhouden, en ten slotte zouden er overblijven drie stukjes Nederlandsch grondgebied, op elk waarvan misschien nog onze vlag zou waaien, maar waar geen menschen meer zouden wonen."

„Zijn er daarboven, aldus vraagt de hr. Menkman, voor Gouvernementsrekening geen openbare werken te verrichten, waardoor arbeidsgelegenheid zou kunnen worden geschapen, in afwachting van verderstrekkende maatregelen, ter bevordering van het kleine landbouwbedrijf? Zelfs op Curaçao, waar klimaat en bodemgesteldheid zooveel ongunstiger zijn, gaat men zich volgens het verslag buiten meer toeleggen op het verbouwen van groenten en op den veeteelt, nu er in de stad zooveel afzet te vinden is; hulp aan de landbouwers op de Bovenwindsche eilanden lijkt dus wel bij uitstek een voor de hand liggende taak der overheid".

Moge het Bestuur het voor de hand liggen van deze taak even duidelijk inzien als de hr. M.

We hebben thans op de Bovenwindsche eilanden een gezaghebber, landbouw-expert, die de bevolking wegwijs zal kunnen maken, om zooveel mogelijk te halen uit den bodem, die vruchtbaar en dankbaar genoeg is.

Dat is één.

Op de kredieten, die noodig zullen blijken, tot steun aan den kleinen landbouw, tot voorlichting en proefneming, zal hij natuurlijk ook wel kunnen rekenen. Daaraan zal niemand twijfelen.

Dat is twee.

Als er dan nog voor 't vervoer van landbouw-, tuinbouw- en veeteeltproducten naar Curaçao, een geschikte spoedverbinding tot stand moge komen, dan is de zaak gezond en zullen na korteren of langeren tijd de naar hier en elders geëmigreerde arbeidskrachten weer naar hun „home, sweet home!" kunnen terugkeeren; en zal men niet meer schrijven dat invoer, uitvoer en doorvoer zijn achteruitgegaan, en emigratie naar andere eilanden als een „lichtpunt" beschouwd wordt; maar dan toch zeker een lichtpunt van heel twijfelachtig gehalte.

Vrijwilligerskorps „CURAÇAO."

Groote oefening op Vrijdag den 18den Juli des morgens om 8 uur. Vriendelijk wordt allen verzocht mede te helpen om deze oefening te doen slagen.

Aan de chefs in het bizonder wordt gevraagd dezen dag vrij te willen geven aan de ondergeschikten.

Zij die verhinderd zijn aan deze oefening deel te nemen moeten hiervan voor den 16den mededeeling doen met reden omkleed.

C. N. WINKEL.
Commandant.

Verzamelplaats Wilhelminaplein: Verzameluur 7.—A.M.

Wachter, wat is er van den nacht?

Ingezonden.

(Slot)

Laat ons vooreerst toegeven, dat belangstelling in Nederland voor de West-Indische gebiedsdeelen, pas in de laatste vijftien jaren van merkbaar daadwerkelijken aard is geworden, waardoor, dank zij de werkkracht en het zakenvermogen van weliswaar nog geen first-class mannen van Holland, het vroeger onbeteekenend rotsachtig eiland Curaçao tot een wereldcentrum van internationale belangstelling is geworden, ja, zelfs op dit oogenblik, tot de grootste oliereservoirs, van de wereld wordt gerekend.

Wel had Koning Willem I reeds eerder ernstige pogingen gewaagd om Curaçao tot een voorraadschuur der Latijnsche landen te maken, maar door verschillende omstandigheden, èn vanwege het feit, dat de koopkracht van de bevolking in de Latijnsche republieken destijds niet noemenswaardig kon worden opgevoerd, wegens het braakliggen der rijkdommen en mogelijkheden van die landen, meest 's konings plan op een mislukking uitloopen.

Toen daarna de Curaçaosche ingezetenen, door de slechte toestanden gedwongen — niet ophielden, vertoogen te richten tot de Nederlandsche regeering, om toch weer iets daadwerkelijk-productiefs voor de kolonie te doen, liet de Minister, in zijn toelichting aan de Tweede Kamer, doorschemeren dat de Nederlandsche regeering geen noemenswaardig bezwaar er tegen zou inbrengen, indien dezelven onder voordeeliger condities (dan de bestaande) aansluiting bij Uncle Sam konden verkrijgen (zie v. Kol. „naar Venezuela en de Antillen" en Hand. Tweede Kamer.) 1868—1869 p. 719.

Echter verwekte deze regeeringsverklaring een geweldigen storm van verontwaardiging in de Koloniën (voornamelijk alhier) zoodat de Minister spoedig bijdraaide, door te verklaren, dat hij het niet zoo kwaad had bedoeld.

Na al het gebeurde in den avond van 8 Juni 1929, ging de Nederl. regeering een licht op, nml. dat langzamerhand in de verhouding van Nederland en dit overzeesche gebied veel is gaan haperen, en dat Nederland in de toekomst een toestand moet gaan scheppen, waardoor én het vertrouwen van de volksmassa moet worden herwonnen, èn een eventueele verdediging van dit gebied in handen van de Nederlandsche regeering genoegzaam moet gewaarborgd zijn.

Dat er zijdens het overgroote deel van de bevolking van de „West" gerechtvaardigde grieven en groote vooroordeelen bestaan tegen het Nederlandsche koloniaal beleid, aan wie de schuld? — vragen wij.

De snelle opkomst van Curaçao en de toevloed van vreemdelingen van alle nationaliteiten bleef niet zonder invloed op de inheemsche bevolking en ging er een begrijpen van haar achterstaan als volk in vergelijking met andere volken of van soortgenooten onder dezelfde Nederlandsche vlag.

Inderdaad, was de achterstand van 't Curaçaosche volk in de laatste vijftien jaren van opkomst in velerlei opzicht, bedroevend.

Mag gezegd worden, dat de Nederl. regeering door omstandigheden buiten haar gezichtskring is tekortgeschoten in haar voogdijschap over dit volk, in moreelen en opvoedenden zin heeft de bevolking in de „West" niet veel cultureels van de Hollanders kunnen leeren, wijl dezen zoodra zij voet aan wal zetten in de kolonie een opgesmukte pauw- en struisvogelgestie aan den dag leggen alsof de wereld hen toebehoort.

Zonder erop te letten, dat de Nederlanders (als dragers van de Nederlandsche cultuur) nevens de taak tot economisch (materieel) opbouwen van „De West", ook door een daadwerkelijk uitleven van hun hoogere cultuur een zegen moeten worden voor de geestelijke en zedelijke vorming der inheemsche bevolking, vooral door het waardeeren van de intuïtieve goede hoedanigheden van het volk; werd integendeel met ruime hand, ja met cynische winstmotieven, de bevolking op allerlei wijze gedupeerd en gemolesteerd in haar eigendommen en zedelijke bezittingen.

Wat hebben het Nederlandsch Gouvernement en de groote en kapitaalkrachtige Nederl. maatschappijen alhier in de laatste tiental jaren gedaan op sociaal gebied voor de Curaçaosche samenleving?

De woningvoorziening voor de arbeidende klasse wacht nog steeds op haar volvoering

En niettemin weet men, dat de huisvesting-affaire de kwaadaardigste slag heeft toegebracht aan een ongestoorde ontwikkeling van het Curaçaosche klein en middenstandsleven. Want door de groote toevloed van vreemdelingen alhier, die door hun overkomst meer konden verdienen dan Curaçaoenaars en door in gebreke blijven van de C. P. I. M. om goed onderdak te verschaffen aan hare buiten-Curaçaosche krachten, vonden de huiseigenaren volop gelegenheid om de vreemdelingen af te tappen, waardoor de verdere ontwikkeling van het huiselijk leven van den Curaçaoschen kleinen middenstand werd belemmerd, en een groot deel van het niet-bezittende deel der Curaçaosche burgers werd opgejaagd (door vroegertijds zeer lief doende huiseigenaren) om in krotten en holen hun verder leven te slijten.

En dan, wat heeft het Nederl. Gouvernement op sociaal en hygienisch gebied, met al dat gepraat over constuctie en steenbouw voor Curaçao tot nog toe gedaan?

Met al dat gepraat, dat de groote werken eerst moeten uitgevoerd worden, alvorens de reeds jaren onder zorgen gebukt gaande ambtenaren beter te betalen?

Hoe staat het met de zuigelingen en moederschapszorg (ongehuwde moeders).

Met een hygienische vleeschhal en abattoir? Met de W. C. voorziening van overheidswege langs en dichtbij de zeekust voor de stadsbevolking? Met de modern ingerichte marktplaats voor voedingsgewassen op beide deelen van deze stad? Met de uitvoering en toepassing van de internationale overeenkomst (door de Nederl. regeering geratificeerd) welke een van Gouvernementswege geneeskundige verzorging van zeelieden lijdende aan geslachtsziekten in alle wereld-havensteden, waarborgt? En met de invaliden- en ouderdomsverzorging der weerlooze arbeiders die in en door hun werkzaamheden invalied met de jaren ouder worden en op hun ouden dag de poort van de onderneming worden uitgegooid als een uitgeknepen citroenschil!

Wij wachten nog steeds.... want in het betoonen van een daadwerkelijk tastbaar goeden wil, *ligt* vooreerst een uitblinkend broederschapwillen;

ligt ook de opheffing van het „velum" dat Moederland en gebiedsdeelen gescheiden houdt;

ligt Nederland's toekomst als mogendheid van internationale beteekenis; maar ook een bewaarheiden van het Oranjehuis-devies: „Laat ons groot zijn in datgene waarin een klein volk groot kan zijn."

Hierin alleen, in 't practisch bevorderen van het levensgeluk der gekleurden — *ligt* zoowaar de profijtmaking van het streven en werken van ex-Gouverneur Staal, de *vervulling* van het mooie, het aangrijpend voortzwepend dichterswoord:

Wij zijn een eenig Volk.
Een volk van Broeders.

Saluut.

Een West-Nederlander.

INGEZONDEN.

Een stem van Statius.

Geachte Redactie

In uw blad van 17 Mei lees ik een antwoord van den heer Lampe op mijn gegevens verwerkt in „Sprokkelingen" 5 April.

De heer Lampe tracht den indruk te wekken, of al het gezegde over den maildienst (zie 5 April) pure fantasie is, om toch maar iets over de Bovenwinden te zeggen.

Ik respecteer ten volle de officieele hoedanigheid van den heer L., maar als hij de feiten aangaande den maildienst (zie 5 April) „van alle waarheid ontbloote, verdachtmakende en voor het Publiek misleidende voorstelling van zaken" noemt, dan mag ik dat niet zonder meer zoo gezegd laten.

Vooreerst, wekt het stuk den indruk, dat er zoo maar iets gezegd wordt zonder grond, en vervolgens, dat het Curaçaosche blad in staat is tot „het klakkeloos overgaan tot publiceering van allerlei niet op waarheid gefundeerde (?) berichten, als kolomvulling."

Daarom wil ik gaarne een nog nadere verklaring geven, om het gezichtsveld te verruimen.

Dat men op St. Martin volkomen tevreden was, kan ik nog aannemen, gezien de statistiek in hetzelfde blad van 17 Mei, en tevens de bevestiging van tevredenheid door een derde persoon die misschien meent de algemeenheid der 3 eilanden te vertegenwoordigen.

Dat alle data van het opgegeven register juist zijn (de dagen corresponderen niet allen), ik wil de laatste zijn dit te ontkennen; maar het register raakt alleen St. Martin, en daar ging het nu juist niet over, maar speciaal over St. Eustatius.

Zeer zeker is de opgegeven orde van het bezoek der eilanden volkomen juist, nl. St. Martin, St. Eustatius, Saba, St. Thomas en omgekeerd, maar het is juist de afwijking van die orde die de moeilijkheden bracht, zooals het feit in 't blad van 5 Apr. bewijst, waar St. Eustatius, niet de 2e beurt van bezoek kreeg, maar het laatste met enkele dagen vertraging.

Maar misschien bestaat er hier op St. Eustatius ook zulk een register?

Daarmede ben ik onbekend; maar de zichtbare feiten waren er. Worden er soms nog meer feiten gevraagd, waarvan ik echter niet wil beweren dat altijd de mail nog aan boord was, maar alleen om te laten zien, dat de heer L. zoo maar niet kan zeggen, dat tijdens zijn bestuur de mailschooner geen enkele keer gebruikt is voor ander dan zuiver dienstbelang, en wel met name maildienstbelang, dan zijn daar de verlengde St. Thom. trip naar Puerto-Rico voor cocosplanten, bestemd voor hier; de trip met windstille naar St. Kitts om den Inspect. v. h. Onderwijs af te halen, die, zeer slim, intusschen met den motorschooner, Mayflower, hier aankwam; de extra-trip om eenige personen van St. Kitts hier te brengen, die bij de opening der meth. kerk wilden zijn, en desnoods nog de niet zoolang geleden trip van Saba naar St. Martin, buiten St. Eustatius om, om eenige zusters over te brengen. Dan wil ik nog niet noemen de afwijking in eilandenbezoek naar aanleiding van het overbrengen van gezaghebber of rechter, waardoor meestal St. Eustatius [met St. Martin] in 't gedrang kwam. En nu ik toch aan 't opnoemen ben, kan ik tegelijk het feit er wel bij geven, dat ééns zelfs de mail naar St. Martin van hier werd vergeten. (1)

Wat verder de aangehaalde punten betreft, dat het schip uit de vaart moest om een lek te stoppen of de quaestie van windstilte, deze zijn ook in mijn gegevens buiten beding gelaten; anders was er nog wel wat te zeggen geweest over de plaatsvervangende boot, die schijnbaar St. Thomas niet kon vinden.

Verdere op- en aanmerkingen leg ik terzijde, behalve nog één, die de reputatie van het Cur. blad betreft, n.l. dat er onder verschillende heeren over dat blad gesproken wordt als „nu ja, een vodje papier", het notitie-nemen niet waard, — maar meermalen worden de heeren verrast in de grondige nalezing, en dan is de verklaring, dat ze toch van den Curaç. toestand op de hoogte wenschen te blijven. Commentaar overbodig.

Dit laatste raakt, bij mijn weten, niet den heer L., maar is meer algemeen bedoeld, en ook *dat* is 'n feit.

Hierbij wensch ik de zaak te laten om er niet meer op terug te komen.

Mocht soms de heer L. nog iets aanvoeren, laat hij dan niet vergeten, dat St. Martin geen St. Eustatius is en juist dat eene zinnetje „Op Saba en St. Eustatius arriveert de boot gewoonlijk een dag vroeger" de grond is van de heele quaestie.

Ondertusschen waardeer ik ten zeerste de vurige verdediging door den heer L., waaruit ik zou willen besluiten, dat mogelijke tekortkomingen geheel buiten z'n bedoeling lagen.

Tevens moet het erkend, dat de heer L. werkelijk zooveel mogelijk voor de eilanden heeft willen doen, wat echter niet uitsluit dat eenige misgrepen mogelijk zijn, in tegenstelling met het spreekwoord: „Wie op den stoel blijft zitten, zal niet vallen."

U, mijnheer de redacteur dankend voor de plaatsruimte.

Z. m.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

Mgr. Vuylsteke.

De toestand van onzen Apostolisch Vicaris, Mgr. VUYLSTEKE, was de laatste week zeer zorgwekkend. Terwijl het zich zoo mooi liet aanzien, en we allen een gegronde hoop koesterden dat over 3, 4 weken Mgr. zou verlost worden uit het gipsband, kwam er ineens verandering in den toestand, doordat nieren en maag van Mgr. van streek waren, en Mgr. al sinds een week zoo goed als niets kon gebruiken. Een en ander ging gepaard met een aanmerkelijke temperatuursverhooging. Mgr. is uiterst zwak. Wanneer er niet spoedig een verandering ten goede zou komen, vreesde men het ergste.

Goddank, is er de laatste twee dagen een kleine verbetering te bespeuren, zoodat de hoop op herstel weer herleefd is.

Het is wel niet noodig om de katholieken van Curaçao om een vurig gebed te verzoeken, opdat de gunstige wending in den toestand van onzen beminden Apostolisch Vicaris moge aanhouden, en Mgr. spoedig herstelle.

Goede Reis.

Per SS. Crijnssen zijn Donderdag naar Nederland vertrokken, om hare intrede te doen in het klooster der eerw. Zusters van Schijndel, mej. EMMA MAMBIE, onderwijzeres 4de klas, afkomstig van Westpunt. en mej. EUFROSINA BOOM, kweekelinge, afkomstig van Montagne.

Wij wenschen beide van harte een voorspoedige reis, moed en volharding in het volgen van hare zoo schoone roeping.

Propaganda-vergadering van den C. R. K. V. op Sta Maria.

De aangekondigde propaganda-vergadering van den Cur. R. K. Volksbond te Sta Maria, op Zondag ll. had een schitterend verloop.

Het lof dat gecelebreerd werd door den geest. Adviseur Pater I. VERRIET, en gezongen door een koor van mannen, leden van den bond, werd door een zeer groot aantal mannen bijgewoond. De kerk was geheel gevuld. Onder het lof hield Pastoor KUYPERS een korte toespraak om zijn parochianen te beduiden wat de Cur. R. K. Volksbond moet zijn n. l. een bond van Katholieke mannen, trouwe leden van den Bond, maar op de eerste plaats trouwe leden van de Moederkerk, plichtgetrouwe katholieken.

Na het lof trok men met muziek voorop naar de lokalen van de oude school, die speciaal voor dit doel in orde waren gebracht. De heer J. H. SPROCKEL. Alg. Voorzitter van den Bond, opende de vergadering met den christelijken groet, en heette allen hartelijk welkom. Daarna kreeg het woord de heer Ed. F JANSEN, Ondervoorzitter, die in een keurige rede het ontstaan en de ontwikkeling van den Bond schetste, en den toehoorders een duidelijk idee gaf van wat de Bond is, wat het doel ervan is, en hoe de Bond dat doel tracht te bereiken.

Duidelijk liet spr uitkomen, dat de C. R. K. Volksbond in geenendeele een begrafenis-societeit is, hetgeen niet wegneemt, dat de Bond zijn leden bij overlijden helpt, maar een vereeniging voor het leven, die met alle haar ten dienste staande middelen de belangen, zoowel geestelijke als maatschappelijke en economische, van het volk tracht te behartigen.

Met een woord van hulde aan de mannen, die van 't begin van het ontstaan van den Bond hun schouders onder dit schoone en moeilijke werk gezet hadden, sloot de heer JANSEN zijn rede, die luide werd toegejuicht.

De heer SPROCKEL gaf daarna een verklaring van de fondsen van den Bond, en hoe de verschillende fondsen benut en besteed worden. Tot slot sprak de Geest Adviseur, Pater VERRIET, een woord van opwekking tot de aanwezigen om toe te treden tot dan Bond. Spr. wees erop hoe de Bond gegrondvest is op de beginselen van ons Katholiek geloof, — dat echter deze beginselen in ons openbaar leven niet steeds tot uiting komen, zooals behoort. Als er ooit eenheid onder ons Katholiek volk noodig is, dan is het thans, nu door de invasie van zooveel vreemdelingen van allerlei nationaliteit, met geheel andere gewoonten en ideeën, ons volk zich in zijn heiligste goederen meer bedreigd ziet dan ooit. Alleen als wij vast aaneengesloten zijn, kunnen we iets goeds voor ons volk bereiken, zooals de geschiedenis van andere landen leert. Daarom sloot sp. met een krachtig woord van aansporing om zich bij den C. R. K. Volksbond aan te sluiten.

Daarna werd aan de aanwezigen gelegenheid gegeven om zich als lid op te geven, waarvan door zeer velen gebruik gemaakt werd.

Het muziekkorps „Excelsior" van den Bond luisterde de vergadering met enkele vroolijke muzieknummers op.

Vechtpartij.

Zondagavond ontstond er op Scharloo een vechtpartij tusschen twee Bonairianen. Ze werden handgemeen, en de een gaf den ander met een stok een slag op zijn hoofd, dat hij bewusteloos neerviel.

Naar 't hospitaal vervoerd, werd hersenschudding geconstateerd.

Dienzelfdenavond kreeg bij een vechtpartij een vrouw een diepe snede over haar gezicht, zoodat zij ook naar 't hospitaal moest vervoerd worden.

Shell-wereldkaart.

De Directie van de C. S. M. had de beleefdheid ons te vereeren met een mooie wereldkaart, waarop al de bunkerstations van Shell-producten staan aangegeven.

Tevens staan de tijdsverschillen van de verschillende punten van de aarde aangegeven op de kaart, die ons een prachtig idee geeft van de wereldomvattende beteekenis dezer maatschappij. Aan de Directie van de C. S. M. onzen vriendelijken dank voor dit mooi en nuttig geschenk.

Loonsverlaging.

Het Gouvernement heeft een loonsverlaging ingevoerd, varieerende naar de inkomsten, van het los personeel bij het Dep. van O. W. Naar wij vernemen zijn er bij die 2 à 3, maar ook die 10 tot 20 procent verlaging hebben gekregen. Als tegelijk daarmee een verlaging van den levenstandaard gepaard ging, dan vooruit! maar . .

Koloniale Raad.

In de vergadering van den Koloniaalen Raad op Dinsdag 8 Juli ll. werd het ontwerp: „Schoolplichtverordening" naar de afdeelingen verwezen, en werd op voorstel van het lid J. W. J. v. D. LINDE SCHOTBORGH z. h. s. besloten den Gouverneur om een afschrift van het vonnis tegen Gysbertus van Nes, van het Departement van O. W., uitgesproken, te verzoeken.

Diefstal.

Gedurende de laatste weken is er op Sta Maria op verschillende plaatsen ingebroken. Misschien gevolg van ontslag van vreemde werklieden, die nu op die manier trachten aan den kost te komen.

Ingetrokken rijbewijzen gedurende Juni 1930.

Johannes P. J. Fleur, op 11 Juni 1930 voor 12 maanden.

Andries A. Merkies, op 11 Juni 1930 voor 6 maanden.

Eduardo Nivillac, op 18 Juni 1930 voor 12 maanden.

Andresito Escobar, op 18 Juni 1930 voor 6 maanden.

De Gouverneur van Suriname met verlof naar Nederland.

Van den wnd. Gouvernements-secretaris ontving de Suriname het volgend communiqué:

Blijkens van den Minister van Koloniën ontvangen telegrafisch bericht is aan den Gouverneur in 's Landsbelang verlof naar Nederland verleend voor den tijd van 4 maanden. Zijne Excellentie heeft het voornemen de reis te aanvaarden met het s.s. Cottica, dat van hier omstreeks 18 Juli a.s. vertrekt.

Bij bedoeld telegram werd nog de mededeeling ontvangen, dat bij ontstentenis van Mr. Dr. F. L. J. van Haaren, aangewezen vervanger van den Gouverneur, die tijdens dit verlof als wd. Gouverneur zal optreden, als 2de vervanger gedurende bedoeld verlof is aangewezen de heer Mr. J. C. Brons, President van het Hof van Justitie.

Mussolini's Testament.

Volgens het blad „l'Oeuvre" heeft Mussolini om op alle mogelijkheden voorbereid te zijn, een politiek testament gemaakt, waarbij hij zijn opvolger heeft aangewezen.

Dit zou zijn schoonzoon zijn.

Mussolini wil klaarblijkelijk een familiedynastie vestigen. De koning zou een verordening uitvaardigen, waarbij bepaald wordt, dat de opvolger van Mussolini tegelijk chef der fascistische partij en minister-president zal zijn.

Tevens zou worden bepaald, dat het parlement niet het recht heeft het eerlijke ministerpresidentschap door een motie van wantrouwen ten val te brengen.

De „Koninklijke" Olie. Een winst van 126 millioen of 24 percent.

Het verslag der Koninklijke Nederlandsche Mij. tot Exploitatie van Petroleumbronnen in Ned.-Indië wijst een saldo winst aan van 126.47 millioen gulden, tegen verig jaar 103.36 millioen en eerverleden jaar 101.97 millioen.

De in 1929 behaalde winst wordt slechts overtroffen door het winstsaldo van 1920, toen een bedrag van 129.45 millioen ter beschikking stond.

Bij een vergelijking met vorige jaren dient er op gewezen te worden, dat het kapitaal geleidelijk vergroot is. In 1920 stond aan gewone aandeelen 320.72 millioen uit, in 1928 414.70 millioen en 503.62 millioen in 1929. In het afgeloopen jaar is, volgens ruwe berekening, dus circa 25 pct. op het kapitaal verdiend, of ongeveer evenveel als in 1928.

Over 1920 was dit percentage nog gunstiger, n.l. 40 pct., welk percentage toen ook op de aandeelen werd uitgekeerd.

Over het afgeloopen jaar wordt een onveranderd dividend van 24 pCt. voorgesteld.

Kolonel Bosma.

Wij lezen in de mailbladen, dat Kolonel J. BOSMA, commandant van H. M. „Hertog Hendrik", benoemd is tot commandant van het marine-etablissement in Soerabaya, Oost-Indië.

De nieuwe Douanetarieven in Amerika.

Middernacht 17 Juni l.l. werden de nieuwe tarieven van kracht. Dertig stoomschepen, die naar New-York onderweg waren hielden een race om nog voor dat moment de aven te bereiken en hun lading nog nder de oude tarieven binnen te engen.

De „Olimpic" had Fransche kantwaren en handschoenen ter waarde van ongeveer 1 millioen dollar aan boord, waarop bij tijdige binnenkomst honderd twintig duizend dollar aan rechten bespaard zouden worden.

Reinigingsdienst.

Legio zijn de klachten over den reinigingsdienst, zoowel in particuliere gesprekken als in de pers. Zijn faam van „spotless town" heeft Curaçao sinds lang verspeeld.

Naar 't schijnt, mangelt 't vooral aan organisatie bij gemelden dienst. Want de laatste weken kwamen in de pers herhaaldelijk klachten tot uiting, dat bakken met vuil aan de deur der woningen gedeponeerd, aan haar lot werden overgelaten, een, twee dagen, — onze collega „La Prensa" kent een geval van een week — zonder dat een der mannen van den reinigingsdienst er zich over geliefde te ontfermen. En de politie, — wat natuurlijk haar recht is, — maakte aanmerking erop, en ging zelfs over tot procesverbaal, ofschoon dit procesverbaal aan 't verkeerde adres kwam. Want in de genoemde gevallen kwam de schuld niet neer op de huisbewoners, maar op de mannen van den reinigingsdienst.

In 't algemeen belang, en om den bewoners alle dergelijke onaangenaamheden te besparen, wordt dringend een betere organisatie van den dienst verzocht.

Luchtvaart in West-Indië.

Naar wij vernemen kunnen we binnenkort hier verwachten de heeren PLESMAN, Directeur van de K. L. M. en luitenant DELLAERT, Havenmeester van de luchtvaarthaven op Schiphol, ter bestudeering van de mogelijkheid van een vaste luchtvaartverbinding tusschen de Nederlandsche gebiedsdeelen in de West.

Demerara verbiedt den invoer van fruit en groenten.

NIEUWE TEGENSLAG VOOR SURINAME

Britsch Guyana heeft een verordening afgekondigd, waarbij de invoer van fruit en groenten verboden wordt, ten einde te voorkomen dat de vruchtenvlieg in het land wordt gebracht.

Een partij Surinaamsche sinaasappelen, met de Prinses Juliana te Georgetown aangevoerd, werd met veel moeite nog toegelaten. Het invoerverbod geldt vrijwel over de geheele lijn, wat versch fruit en groenten betreft. Van bananen is de invoer niet verboden.

Voor Suriname is dit weder een tegenvaller, daar nogal wat Surinaamsche artikelen hun weg vonden naar onze buren, waar het kleine landbouwbedrijf nog niet de ontwikkeling heeft als bij ons. Als eenige troost staat daartegenover een toenemende uitvoer naar Curaçao, wat kans dat door een goede verbinding de afzet daarheen nog belangrijk kan toenemen.

De West.

Bestrijding der lepra.

„*De Surinamer*" van 13 April verneemt dat er onderhandelingen gaande zijn met een Duitsch leproloog, die wordt aangezocht voor den gezondheidsdienst om belast te worden met de bestrijding der lepra. Zooals het zich laat aanzien, zullen de onderhandelingen met succes bekroond worden, in welk geval de uitzending waarschijnlijk reeds in de eerste helft van dit jaar kan worden verwacht.

Tot zoover „De Surinamer."

Wij vertrouwen, dat de leproloog de serums, waarop wij in ons nummers van 22 Mei de aandacht vestigden, vóór zijn vertrek in studie zal nemen.

Het Gouvernement van Suriname heeft het voornemen een speciale school te stichten voor kinderen, die omdat zij lijdende zijn aan lepra, de gewone school niet mogen bezoeken

De school zal gevestigd worden naast de St. Gerardus Majella-Stichting, achter de afdeeling voor besmettelijke ziekten van het militair hospitaal, in de nabijheid van de polikliniek, waar de kinderen behandeld worden, zoodat deze ploegsgewijze voor behandeling daarheen kunnen gezonden worden.

Aan het personeel zal geen dwang worden opgelegd om aan deze school werkzaam te zijn. Hiertoe zullen vrijwilligers worden opgeroepen. K. W.

Toestand in Suriname.

Als de Hoofddirecteur van de Surinaamsche Bank, Mr. Dr. C. F. Schoch, pessimistisch schijft over Suriname, dan moet het wel ernstig gesteld zijn met den economischen toestand. In zijn jaarsverslag van de Bank over 1929 lezen wij:

„Ik kan mij niet losmaken van de conclusie, dat, wat den feitelijken toestand betreft, Suriname in 1929 sterk is achteruitgegaan. Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat, bij den wonderlijken economischen gang van de kolonie als gevolg van klimatologische verschijnselen en wereldmarktposities 1930 weder een stijgende lijn zou kunnen vertoonen, maar 1929 staat beslist in het teeken der depressie.

Veel werd gepraat en geschreven over Suriname; allerlei doktoren waren aan het dokteren, maar onderwijl verergerde de ziekte van den patiënt.

Eenerzijds wordt Suriname telkenjare verder in het groote wereldverkeer getrokken: na de radio-verbinding met het wereldnet kwam in 1929 de luchtvaartverbinding met Noord-Amerika. Vreemdelingen kwamen met de vliegtuigen Suriname bezoeken; hotels worden voor hen ingericht.

Anderzijds ziet men niets gebeuren dat de ontwikkeling van de kolonie en haar natuurlijke hulpbronnen een flinke schrede vooruit kan brengen. Noch de regeering, noch 't Koloniaal Bestuur kan tot nog toe wijzen op een heilaanbrengend geneesmiddel en het Nederlandsch kapitaal houdt de handen op den zak en de beurs gesloten. Het moet op die wijze wel misère worden, tenzij het buitenland ons in het Nederlandsch gebiedsdeel voorgaat.

Is die misère nu werkelijk onvermijdelijk? Zooals ik reeds herhaaldelijk in mijn jaarverslagen aangaf, kan het antwoord op deze vraag beslist ontkennend zijn."

Gevonden voorwerpen.

Deze voorwerpen zijn voor de rechthebbenden te verkrijgen aan de Politie-Hoofdwacht.

1 rijwielpomp.
1 mandoline.
1 zilver gulden.
1 leeren handschoen.
1 gouden ring.
1 rijbewijs.
1 pakje patronen.
1 bos sleutels.

Herman Razantine.

Van den Nederlandschen Gezant te Caracas is bericht ontvangen, dat te Valencia in den ouderdom van 60 jaren overleden is, Herman Bezantine, Nederlandsch onderdaan.

Officieële Berichten

van deze week.

Aan Mevr. G. M. L. Harms-Besanger, tijdelijk kweekelinge bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao, werkzaam gesteld bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao, is op haar verzoek eervol ontslag uit 's Land's dienst verleend.

Aan den heer O. L. Labega, seiner bij den Landsradiodienst alhier, thans met vrijstelling van dienst op St. Martin N. G., is wegens ziekte, veertien dagen binnenlandsch verlof verleend.

De Adjunct-commies C. A. Yrausquin, werkzaam ten postkantore alhier, is bevorderd tot commies.

De klerk W. Goilo, werkzaam ten postkantore alhier, is bevorderd tot adjunct-commies en mej. Yolanda Lampe, schrijfster, werkzaam op St. Eustatius is bevorderd tot klerk.

van de vorige week.

Aan den heer A. J. Tuynebreyer, hulpkommies der belastingen alhier, is wegens langdurigen dienst, twee maanden binnenlandsch verlof verleend. De Heer Otto Groman, is benoemd tot tijd. klerk in Curaçao, en belast met de functien van griffier bij het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden.

Aan den heer L.C.J.Nunes, gouvernementsgeneeskudige op Aruba, is in aansluiting aan het hem verleend verlof wegens langdurigen onafgebroken dienst, zes maanden binnenlandsch verlof wegens ziekte verleend.

De heer J.A. de Groot is eervol uit 's Lands dienst ontslagen en wederom benoemd tot tijdelijk schijver.

De Heer J.E. van Gendt, is benoemd tot tijd. loods in Curaçao.

Aan Mevr. J. E. van der Meulen geb. Cadieres, tijd. schrijfster ten kantore van den hypotheekbewaarder alhier, is op haar verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Mej. Louise Maria Boyé, is benoemd tot tijd. schijfster en werkzaam gesteld op het kantoor van den Hypotheekbewaarder alhier.

De Gouvernements-geneeskundige op Aruba B. Gelfman is eervol ontheven van de verdere waarneming van den geneeskundigen dienst in het 3de en 4de districct op genoemd eiland en uitsluitend belast met den havendienst te St. Nicolas.

De Heer J.R. Arends, arts, is benoemd tot tijd. gouvernementsgeneeskundige voor het 3de en 4de district op Aruba, met standplaats Sabaneta.

De Heer B.I. Mussenden, is benoemd tot Koloniaal Ontvanger op Curaçao.

De Heer J. Seykens is uit 's Lands dienst ontslagen.

De Heer Donald Floyd Hassell, is benoemd tot tijd. schrijver en werkzaam gesteld ten kantore van den koloniaal ontvanger alhier.

Mej. Vera de Marchena is toegelaten tot vertaalster voor de Spaansche taal uit en in de Nederlandsche taal.

Allerlei

Een legerbericht van Napoleon uit 1812.

Toen de groote keizer na zijn ongelukkigen terugtocht te Smargoni, ongeveer zestien uren van Wilna, aankwam, wees zijn Generale Staf hem er op, dat het hoog tijd was een legerbericht uit te geven. Frankrijk noch het overige deel van Europa was met den gevaarlijken toestand van het leger bekend en deze kon niet langer verzwegen worden. Ook Napoleon begreep, dat men het niet kon doen voorkomen, alsof er in het Oosten niets nieuws was.

De tot dan geleden verliezen werden zooveel mogelijk over de verschillende regimenten verdeeld. Toen Joachim Murat, de Koning van Napels, vroeg hoe het geweldige verlies aan cavalerie, welke enkel nog slechts op de legerlijst bestond, geloofwaardig moest worden gemaakt, liep de Keizer in diep nadenken verzonken op en neer. Eindelijk bleef hij staan en zeide: „Het is vandaag weer verschrikkelijk koud; laat ze dezen nacht allemaal doodvriezen, dan zijn ze van de baan." Deze raad werd opgevolgd en zoo bevroor, dienzelfden nacht, op keizerlijk hoog bevel de geheele cavalerie, welke reeds lang niet meer bestond.

Het merkwaardigste is nog wel, dat zeer velen dit sprookje geloofden. Achtenswaardige personen vertelden zelfs, dat zij van „ooggetuigen" hadden vernomen hoe een geheele colonne van 30.000 man, zegge dertig duizend man, in dien verschrikkelijken nacht op en met hun paarden allemaal te zamen zoo maar waren bevroren. Zij hadden n. m. en fronte tegenover den vijand gestaan en toen hun generaal en chef ze den volgenden morgen wilde inspecteeren vond hij ze dood op hun plaats en op hun paard, — bevroren, — dood!

Dat was het nieuws van den Keizer

Tijdschriften.

„INGENIEURSBELANGEN" No. 8, 1 Juni 1930.

Korte inhoud.

No. 8 van „Ingenieursbelangen'. opent met het slot van het artikel over crises. Dit bevat een aantal belangwekkende cijfers, die uit de geschiedenis van vorige crises zijn gedistilleerd. Daarna volgt een overzicht van koersbewegingen aan de New-Yorksche beurs gedurende dit jaar.

Een Engelsch artikel over de gevaren van rationalisatie, de weergave van Duitsche opvattingen over den koopman-ingenieur, volgen dan met een Duitsche voordracht over marktanalyse. Een opstel over het contact tusschen producent en verbruiker behandelt een steeds belangrijker wordende kwestie, n.l. het ontvangen van vertegenwoordigers door afnemers.

Aan de opening van de tentoonstelling te Antwerpen en aan de a.s. tentoonstelling te Enschedé wordt aandacht besteed. Een belangwekkend opstel over de depressie in de Engelsche staalindustrie is uit het Handelsblad overgenomen.

Indië verschijnt dezen keer met een viertal artikelen, waarvan het verslag van een deel der rede, uitgesproken door Prof. Treub op de algemeene ledenvergadering van den Ondernemersraad van Ned-Indië, de hoofdschotel vormt.

Ten slotte eenige korte beschouwingen over onderwerpen van diversen aard en nog een andere waarschuwing tegen de gevaren van electrische installaties.

Prikkels.

Het hart van den mensch zoekt bevrediging. Of beter gezegd de ziel van den mensch, want wijl hij een ziel, een geest heeft, is zijn zucht naar geluk en rust als het ware onbeperkt.

Het dier heeft aan weinig genoeg en zoekt niet immer nieuwe bevrediging, juist omdat het redeloos is.

Maar de mensch . . . altijd, altijd verlangend en hunkerend nu naar dit genoegen, dan naar een ander.

Die behoefte naar geluk kan bevredigd worden in God en in den dienst van God. God is de bron van alle geluk, van alle genoegens en God bevredigt de ziel ten volle. Maar dat weet de moderne mensch niet. Daar zoekt hij zijn geluk niet, noch de bevrediging, de rust, de stilte des harten. Hij kent die wereld niet.

Hij kent alleen deze wereld. En in deze wereld zoekt hij genoegens, prikkels voor zijn hart, zijn vaak bedorven hart. En hij wordt belust op allerlei sensatie.

Telkens en telkens moet hij iets nieuws zien, iets nieuws hooren of genieten. De sensatie moet altijd grooter, de prikkel altijd sterker worden.

En toch nooit bevrediging, want al is deze wereld groot, grooter is de ziel van den mensch.

Een sterk staaltje van een nieuwe prikkel heeft het sensatie-ziek publiek onzer hoog verlichte twintigste eeuw kunnen genieten op het vliegveld Lohausen bij Düsseldorf.

Een acrobaat, Willy Hundertmark, zou daar van een vliegmachine in volle vaart via een touwlader „overstappen" in een andere machine eveneens in volle vaart.

Ziehier nu het verloop van deze dwaasheid.

De uitvoering van dit waagstuk was zóó gedacht, dat twee vliegtuigen in dezelfde richting zouden vliegen en wanneer het eene vliegtuig precies boven het andere zou zijn, zou de acrobaat een van het bovenste vliegtuig neerhangende touwladder grijpen.

Het bovenste vliegtuig, waarbij aan het landingstoestel de touwladder bevestigd was, werd door den vliegenier Loitz bestuurd, die nog een monteur aan boord had, om Hundertmark bij het overstappen in het andere vliegtuig behulpzaam te zijn.

Het tweede vliegtuig, waarin Hundertmark zich bevond, werd door den piloot Heschke bestuurd. Deze had de taak, precies onder de andere machine te komen, terwijl de op den romp staande Hundertmark probeeren moest, de touwladder die over een lengte van ongeveer 6 M. uit het bovenste vliegtuig hing, in volle vaart te grijpen.

Door de manoeuvres van de goed door Peschke bestuurde machine, kon H. de touwladder grijpen, doch het gelukte hem niet, zich omhoog te werken.

De luchtpolitie waarschuwde daarom den vlieger met pistoolschoten, te meer, daar het vliegtuig laag over het veld vloog.

Een open politie-auto volgde de vliegmachine om te trachten, den hulpeloos aan het touw hangenden acrobaat in den wagen te trekken en het touw door te snijden.

Deze poging gelukte echter niet. Hundertmarkt werd over den bodem gesleept en sloeg meermalen hard tegen den grond.

Het tweede vliegtuig deed nog een laatste poging om hem weer in de machine te halen. Een gedeelte van het touw was H. zoo onder de oksels geraakt, dat hij zich niet kon bewegen en volkomen hulpeloos was.

Ook de pogingen van den monteur waren vergeefsch, om H. met de touwladder in de machine te trekken. Inmiddels waren een verschrikkelijke twintig minuten verstreken.

De laatste wanhopige pogingen om den ongelukkige nog te redden werden ondernomen, maar alles was vergeefsch.

De eenige mogelijkheid was nu nog om Hundertmarkt over den grond te sleepen. Zoo langzaam als het mogelijk was, bracht Loitz zijn machine op den grond.

Een ziekenauto bracht den zwaar gewonden man naar de nabijgelegen kliniek Golzheim.

Daar is hij met zware schouder en schedelverwondingen opgenomen doch reeds een uur later overleden.

Is het niet om in den grond te zinken van beschaming over onze zoogenaamde twintigste-eeuwsche moderne beschaving?

Wie is hier het meest schuldig?

De ongelukkige waaghals, een zelfmoordenaar om den broode?

De overheid, die dergelijke wanproducten van sensatie „amusement" toelaat?

Of het publiek, dat niet onbewimpeld aan zijn harstochtelijken afkeer van dergelijke experimenten uiting geeft?

Wij zijn sterk geneigd aan dit publiek de hoofdschuld te geven, ofschoon de overheid ook allesbehalve vrij uitgaat.

Het publiek wil vermakelijkheden, wil waaghalzerijen. Wat geeft een menschenleven in onze moderne heidenwereld?

't Is walgelijk.

En de bevrediging blijft uit.

Weldra vraagt het publiek om nieuwe, sterkere prikkels.

De Surinamer.

Een karakterschets van Mgr. Nolens.

In de „Gazette de Hollande", wordt een beschouwing gewijd aan het zilveren bestaansfeest van de R. K. Staatspartij, doch in het bijzonder een karakterschets van Mgr. W. H. Nolens gegeven. Na een inleiding zegt de schrijver van dit hoofdartikel

De partij vereenigt al wat Katholiek is in Holland, van den meest conservatieven industrieel tot den meest democratischen, quasi-socialistischen arbeider toe. Zij is zelf van een democratische houding, maar niet zoo radikaal, dat de samenwerking met minder democratische partijen onmogelijk wordt. Haar geheele politiek is werkelijk verpersoonlijkt in haar leidsman mgr. Nolens.

Een merkwaardig man, met zijn fijne gesloten lippen, zijn groote, levendige oogen en den charmanten glimlach van den diplomaat. Met een uiterlijke kalmte, bijna onroerbaar, — maar wie hem van nabij heeft kunnen zien, weet hoeveel wonderlijke zelfbeheersching, de moeilijke bezadigdheid van een vurig temperament, deze figuur vertegenwoordigt. Democraat vóór alles, — maar zonder zijn Katholicisme, dat van de zuiveszte soort is, uit het oog te verliezen —, democraat vóór alles, zelden of nooit schrijvend, weinig sprekend, zelfs niet in de Kamer, zijn bedoelingen zelden ontvouwend, maar stevig de teugels in handen houdend van de gelederen, die hij op een even veilige als omzichtige wijze, zoo dicht mogelijk aaneen tracht te sluiten. Geheel en al het type van den Staatsman, speciaal gemaakt om in Holland te slagen, — waar men een stoute verbeelding wantrouwt, waar men niet van groote woorden houdt, noch van breede gebaren en evenmin van overdreven ideeën. Sober en droog in zijn gesprekken, geeft hij in zijn omgeving blijk van den fijnsten en rijksten geest, Nolens, die, indien hij het gewild had, alles had kunnen zijn, minister natuurlijk, premier ook, maar die zich liever tevreden stelde met den eeretitel van Minister van Staat . . . met de rechtmatige overtuiging, de meest invloedrijke man van Holland te zijn.

Mede namens wederzijdsche ouders geven

M. J. F. HULSWIT

EN

M. J. C. DE HEUS

kennis van hun huwelijk, waarvan de voltrekking op 8 Juli 1930 heeft plaats gehad.

Curaçao, Juli 1930.

Buitenland.

RAPALLO EN BERLIJN.

Regeling der Duitsch-Russische betrekkingen.

Er zijn op het oogenblik belangrijke onderhandelingen aan den gang tusschen den Duitschen minister van Buitenlandsche Zaken en den Russischen gezant in Berlijn omtrent de nieuwe regeling der verhouding tusschen Duitschland en de Sovjet-Unie. In deze onderhandelingen, die in Moskou zullen worden beëindigd, zijn de verdragen van Rapallo en van Berlijn ter discussie gesteld. Het is een teeken ervan, dat Duitschland's positie in dezen tijd anders is geworden. Het sluiten van het Young-plan en de ontruiming van het Rijnland; beteekenen een ontspanning in het Westen en dit heeft een uitwerking op de Duitsche houding in het Oosten. De vraag is opgedoken, zeggen de vooral in de Duitsch-Russische verhouding nauwkeurig ingelichte „Bremer Nachrichten" of Duitschland de Russische dekking nog evenzoo noodig heeft, als het scheen bij het sluiten van het verdrag van Rapallo. Toen bevond zich Duitschland in den grootsten nood en kon het verbond met de Sovjets als een dreigement gebruiken.

De Westelijke staten waren in dien tijd nog bevreesd voor een bolsjewistisch Duitschland. Maar nu gelooft niemand in het Westen meer aan een ontwikkeling, die West-Europa door een gebolsjewiseerd Duitschland zou kunnen bedreigen. Ook van een zuiver praktisch standpunt uit hebben zij gelijk gehad, die er niet aan hebben geloofd, dat Duitschland — op grond van de verdragen van Rapallo en Berlijn — voorrechten zou genieten bij de economische exploitatie van Rusland. Als er trouwens ernstig sprake zou kunnen zijn van een economische exploitatie van Sovjet-Rusland, dan toch alleen in dien geest, dat de groote wereldmogendheden, in de eerste plaats Amerika, hun aandeel rechttijdig hebben verzekerd.

De nieuwe periode der Stalinpolitiek, het nieuwe — op het oogenblik afgebroken — tijdperk van terreur en vijf-jaar-plan hebben ook deze exploitatie-pogingen onzeker gemaakt. Pas dezer dagen weer heeft men gehoord, van de likwidatie der Lena-Goldfields; de kopermijnen in den Noord-Oeral en andere werken zijn gesloten en de hoogovens uitgeblazen. Sovjet-Rusland wil zich van de concessionairs bevrijden; het wil geheel en al op eigen voeten staan. Reusachtig, zooals alles in dit continentale rijk, is bijvoorbeeld het plan, om de 146 millioen Sovjet-Russen onafhankelijk te maken van den invoer van kleerenstoffen. De pas geopende Turkestan-Siberië-spoorweg is hierbij als hoofdfactor gedacht. De reconstructie is in dezen spoorwegbouw gesymbolizeerd. Ongetwijfeld is deze aanleg een groote daad, maar er moet toch nog worden afgewacht, of hierdoor reeds kan worden bereikt, dat de vruchtbare velden in Turkestan in katoen-velden worden herschapen.

Uit de toestand in Sovjet-Rusland blijkt, hoe meedoogenloos de Stalin-koers de economie reconstrueert: Rusland moet totaal worden uitgeschakeld uit het praktisch verbond der wereld-economie. Pas wanneer dit doel werkelijk is bereikt, kan Rusland de Derde Internationale haar wereld-revolutionaire doeleinden vervolgen.

De beste kenners der situatie zijn dan ook erg sceptisch, of Duitschland met Rusland tot een overeenkomst kan komen en of dit ook de moeite waard zou zijn. Zulke verdragen worden ten slotte toch altijd gesloten met het doel van onderlinge prestaties. En van een prestatie van Rusland aan Duitschland kan op het oogenblik wel nauwelijks sprake zijn. Alle staatsgaranties van Duitschen kant, om den handel met de Sovjets te bevorderen, hebben de zaken met Rusland niet aan het bloeien kunnen brengen. Hierbij komt, in het kader van de groote politiek nog de algemeene strijdhaftige houding van het christelijk Europa tegenover de vijandigheid der Sovjets tegen de Kerk. De nieuwe wet van 1929 spreekt alleen nog nog maar van de vrijheid der godsdienstige belijdenis en van anti-godsdienstige propaganda. Verboden is alle openbare godsdienstonderwijs, alle weldadige werkzaamheid der kerken, gebedsvergaderingen voor vrouwen en jonge lieden, kortom, het heele godsdienstige leven. Daarentegen zijn de onderwijzers verplicht tot anti-religieuze propaganda bij het schoolonderwijs. De hoop, dat de boeren als bewaarders van den godsdienst kunnen worden beschouwd, schijnt den kenners van den toestand ongegrond.

Op het oogenblik zweert het Russische volk bij de gemeenschap van alle arbeiders. De taktiek van de bolsjewisten, om de groote massa het nieuwe geloof in te prenten, dat het menschdom verdeeld is in proletariërs en bourgeois, is schitterend gebleken: het nieuwe geloof zit vast in deze taaie zware menschen.

Het is verbonden met het bewustzijn, dat de aarde en de productiemiddelen, het bezit zijn van de lagere volksklassen en elke poging, het regime te veranderen, geldt dus als een aanval tegen de arbeidende massa's.

Het geloof aan den West-Europeaan aan de mogelijkheid van samenwerking met Rusland is te genwoordig uiterst gering. Van dit standpunt schijnt de kans dus gering, dat bij de onderhandelingen, die door von Dirksen, den Duitschen gezant in Moskou, ten einde worden gevoerd, Duitschland als leider en vooral ook als ontvanger kan optreden.

MOSKOU EN AZIË.

Het ware gevaar in het Oosten.

De oogen van Europa vestigen zich hoe langer hoe meer op Azië. Beter gezegd trekken de ontwakende Aziaten hoe langer hoe meer onze aandacht door de verontrustende verschijnselen, waaraan zij dit ontwaken doet gepaard gaan. Amerika heeft het wel op ons geld, maar niet op ons bestaan gemunt, terwijl uit Azië gevaar voor onze geheele beschaving dreigt.

De omstandigheden van thans brengen mee, dat de gebeurtenissen in Engelsch-Indië ons met de grootste zorg vervullen, terwijl het toch niet van dien kant is, dat de ongunstigste voorteekenen komen. Britsch-Indië wil alleen maar (sic!) los van Engeland en indien dit doel bereikt werd, zouden ook andere koloniale mogendheden in Azië de vlag wel kunnen strijken. Maar deze onafhankelijkheidsbeweging is in zich zachtmoedig en bijna opvoedend jegens den overheerscher. Bovendien is zij eerlijk. Zij verbergt haar doel niet voor het oog der tegenstanders en zoekt geen sluipwegen om hen te bespringen.

Er is evenwel een grooter gevaar voor Europa in Azië waar te nemen, en dat is de groeiende, communistische invloed bij de ontvoogding van het Aziatische volk. Deze beweging is niet oprecht in haar middelen. Integendeel de wegen van Moskou in dit proces zijn onnaspeurlijk en richten zich er op het volk met leugens en valsche voorstellingen dienstbaar te maken aan de communistische zaak. Bij dit duister bedrijf hebben de communisten dit groote voordeel, dat er alom een grond van waarheid is aan te wijzen voor hun onwaarheden. Er bestaan werkelijk hemeltergende toestanden in de Europeesche overheersching. In plaats van leiding en ontwikkeling der meer primitieve volkeren geldt dikwijls alleen het voordeel van mijnheer den Europeaan. Maar, evenals het karakter der Britsch-Indische nationale beweging er toe leidt dat wij de ware wil ervan duidelijk kunnen kennen, zoo verklaart ook de aard van de communistische propaganda, dat haar gevaar gemakkelijk onderschat wordt. De roode actie in Azië verkeert thans in een stadium van voorbereiding. Nog jaren kan het duren vooraleer de omstandigheden gunstig zijn gerijpt voor het uitbreken van de gevormde krachten. De communistische leer is gewend aan geduld. Moest iemand als Lenin niet wachten tot het einde van zijn leven, voor hij zijn eenigst ideaal zich zal verwerklijken? En zijn niet ontelbare voorgangers hem voorgegaan in het graf, zonder den rooden dageraad aanschouwd te hebben? Azië is nog niet rijp voor de communistische zegepraal; dat weten ook de heeren van Moskou zeer goed. Zij haasten zich dan ook niet met het verwekken van groote opstanden. Dit zou geld verknoeien zijn, dat later veel beter kan te pas komen. Gestadig evenwel gaat de woelarbeid voort. Het communisme wacht slechts op een toestand van ontreddering hier of daar, om dan toe te slaan. Het is een beweging die alleen in troebel water kan visschen. Hoewel dus het communisme in Azië niet openlijk den kop opsteekt, blijkt toch herhaaldelijk, dat overal aan de splijtzwammen reeds zijn geplant. Men kan veilig aannemen, dat bij iedere ongeregeldheid van eenige beteekenis Moskou achter de schermen meespeelt. Nog dezer dagen is dit duidelijk aan den dag getreden toen er in Fransch Indio-China onlusten plaats vonden. De opgezweepte menigte droeg nl. in haar midden roode vlaggen met de Sovjetster voort. Weliswaar zullen deze vlaggen niet rechtstreeks van Sovjetzijde zijn geleverd, maar het is de propaganda van Moskou, die de inlanders tot deze opstandjes bracht. Ook in Britsch-Indië, evenals in ons Insulinde is het niet te benaderen, welke uitwerking de Sovjet-leuzen op de bevolking hebben gehad. Stellig is die véél grooter, dan naar buiten blijkt.

Maar zeker is de communistische invloed te vreezen in de Aziatische landen, waar geen Europeesche regeering, desnoods met geweld, er tegen kan op treden. China b.v. ligt weerloos open voor de roode propagandisten. Wel is deze propaganda niet officieel door de autoriteiten gesanctioneerd, maar dit is dan ook de eenige beperking, die aan een systematische opruiing in den weg staat. Overigens worden door Moskou pogingen in het werk gesteld, om ook deze hindernis op te ruimen. Men herinnert zich nog het conflict Rusland-China naar aanleiding van den Oosterspoorweg. Nalat Rusland aan de Chineesche benden een klein lesje had gegeven in strategie, werd een soort wapenstilstand gesloten. Het geschil moet echter nog uit de wereld geholpen worden. Daartoe zullen binnenkort onderhandelingen worden gevoerd. De sovjets zullen daarbij o.a. eischen, dat zij overal waar zij willen in China handelsvertegenwoordigingen mogen oprichten. Deze zullen onschendbaarheid genieten (evenals de onlangs herstelde „handelsvertegenwoordiging" te Londen) en voor alle veiligheid met Rusland bij deze vertegenwoordigingen gewapende wachten mogen plaatsen. Er zal voor het machtelooze China wel geen verzet mogelijk blijken tegen dit Russische „imperialisme". De vechtgeneraals moeten weliswaar weinig hebben van de Russen, maar zij vormen geen eenheid. Aldus zal Rusland ongestoord het roode gif van zijn propaganda in de Chineesche volkziel kunnen binnengieten. Wij zwijgen thans nog van andere kleine Aziatische landen, waar de Bolsjewisten eveneens vaste voet hebben gekregen, zooals Afganistan, Perzië, Turkije.

Het roode gevaar in Azië is dus niet acuut te noemen, maar latent is het van geduchte beteekenis. Slaagt Rusland er dan ook in zichzelf als staat te handhaven, dan is het te verwachten, dat bij het eerstvolgende ernstige conflict in Azie de Europeesche mogendheden een strijd op leven en dood zullen hebben te voeren met dezen duisteren vijand.

Europa zelf hebben de Bolsjewisten moeten opgeven. Reeds Lenin heeft, toen na den oorlog de Europeesche toestand geconsolideerd, werd ingezien, dat Europa geen geschikt terrein was om de wereldrevolutie te ontketenen. Resoluut heeft hij het toen naar het Oosten gewend, overtuigd als hij was, dat daar meer kans op succes lag.

En Lenin zag scherp.

Uit de Pers.

DE GROOTE VREDESPAUS.

S. driestart in Het Centrum.

Reeds herhaaldelijk hadden wij gelegenheid erop te wijzen, hoezeer de naoorlogsche gebeurtenissen de deugdelijkheid hebben bevestigd en de rechtvaardiging zijn geweest van de middelen, door Paus Benedictus XV z.g. aangegeven, om den vrede te herstellen en te verzekeren.

Die gebeurtenissen zijn inderdaad van een buitengewone welsprekendheid.

De wereld en vooral Europa zouden zich tal van rampen en moeilijkheden hebben bespaard, indien de machthebbers het oor hadden geleend aan de wijze vermaningen van den Paus en dáárnaar hunne handelingen hadden gericht.

Zeer merkwaardig is in dit verband weer een bericht uit Washington, waarin wij het volgende lezen:

De financier Sir Josiah Stamp heeft tijdens een feestmaaltijd een rede gehouden, waarin hij o.a. zeide, dat de verwikkeling van de moderne financieele en economische vraagstukken het grootste gevaar voor den wereldvrede vormt. *De internationale financiën moeten door het afstand doen van wedervergelding en herstelbetalingen vrijgemaakt worden van militarisme.*

De door ons gecursiveerde regels kan men bijna woordelijk terugvinden in de pauselijke Vredesnota van Augustus 1917.

Daar leest men:

Wat de schadeloosstellingen en oorlogskosten betreft zien Wij geen ander middel om deze quaestie op te lossen, dan als algemeen beginsel te stellen, dat men er wederkeerig en algemeen afstand van doet, een afstand, welke overigens gerechtvaardigd zou zijn door de onmetelijke voordeelen, welke uit de ontwapening zouden voortvloeien."

Zoo gaf de Paus reeds meer dan twaalf jaar geleden en terwijl de oorlog nog woedde, den weg aan, om uit de impasse te geraken.

Men wilde toen niet luisteren, helaas!

Maar sindsdien hebben staatslieden en economisten moeten erkennen — zij het dan op indirecte wijze — dat slechts op de grondslagen van Benedictus' beroemde Nota het mogelijk zal zijn den vrede *duurzaam* te vestigen.

Niet genoeg kan daaraan worden herinnerd.

En niet genoeg herhaald, dat Paus Benedictus alleen reeds door zijn Vredesnota zich *onsterfelijke* verdiensten heeft verworven, en dat het waarachtig pacifisme van dezen tijd, waarvan Hij de grondlegger en baanbreker was, *geen grootere figuur kent dan de zijne.*

DE REGENMAKER HEEFT SUCCES.

Herhaling der proef op groote schaal.

Woensdag 11 Juni l.l. is de heer Veraart weer opgestegen ten einde opnieuw te trachten op kunstmatige wijze regen te verwekken. In de buurt van Marken steeg hij tot ongeveer 2500 meter, waar het ijs werd uitgeworpen op een wolkenlaag, die op 600 à 1000 meter hoogte hing.

Twee militaire vliegtuigen uit Soesterberg waren tegelijkertijd gestart en zouden onder het vliegtuig van den heer Veraart blijven, ten einde te constateeren, welke uitwerking het experiment zou hebben.

De militaire piloten deelden als hun bevinding mee, dat zij na het uitwerpen van het poederijs in een dichten motregen kwamen te vliegen, welke zich van Marken tot langs de kust van Muiden heeft voortgeplant. Daar het op andere plaatsen niet heeft geregend, is vrijwel aan te nemen, dat de neerslag een gevolg is van de proefneming.

Onmiddellijk nadat de heer Veraart na zijn vliegtocht, waarbij het hem gelukt was door middel van het uitstrooien van ondergekoeld ijs op de wolken, een regenbui los te doen breken, te Rotterdam was teruggekeerd, hebben wij, aldus de Maasb. een onderhoud met hem gehad. We troffen den heer Veraart aan in gezelschap van vier vliegeniers van Soesterberg, t.w. den escadrille-commandant van Giessen, den luitenant-vlieger Janssens, den wachtcommandant Bosch en den sergeant-vlieger Rademaker. Deze heeren waren aanvankelijk van plan geweest gisteren naar Waalhaven te vliegen. Daar zij Dinsdagavond door de radio van de regenplannen van den heer Veraart hoorden, hadden ze uit nieuwsgierigheid besloten eens op Schiphol te gaan kijken, hoewel zij gisterenmorgen, naar zij ons verzekerden, van de regenmakerij nog geen woord geloofden. De vliegers waren dus gisterenmorgen in vier éénpersoons-toestellen opgestegen. Het was op Soesterberg krukdroog. Boven Muiden op 300—400 meter hoogte vliegend, ontwaarden zij eensklaps een dichten mist, die uit de wolken, welke 500—1000 meter hoog hingen, naar beneden sloeg. Tegelijkertijd bevonden zij zich in een fijnen maar hevigen motregen. Over een afstand van 3—4 K.M., ongeveer 2 minuten lang, hield deze bui aan, toen raakten de vliegtuigen eruit en bleef het verder droog tot Schiphol. Ook hier was geen drop regen gevallen.

Een minuut nadat de vier militaire vliegtuigen op Schiphol waren neergedaald, streek ook reeds de F IX met den heer Veraart aan boord neer. De eersten, die de heer Veraart tot zijn groote voldoening ontmoette, waren de vliegeniers, die hem natuurlijk onmiddellijk hun bevindingen kwamen meedeelen. Het behoeft geen betoog, dat de vliegeniers thans, nu zij geheel tegen hun verwachting in getuigen zijn geweest van het slagen van de regenproef, volkomen overtuigd zijn van de mogelijkheid van verwezenlijking van 's heeren Veraarts theoriën.

De heer Veraart zelf voegde aan dit verhaal nog het volgende toe:

In den drie-motorigen F. IX, gevlogen door den piloot Hondong, waarmee ik vanmorgen opsteeg, bevond zich 1500 K.G. ijs. Door het dagenlang wachten was de voorraad met ongeveer 1000 K.G. verminderd. De wolken hingen tusschen de 500 en 1000 meter. Wij stegen tot 2500 meter. Het wolkendek was egaal: wij hadden geen oogenblik eenig uitzicht.

Piloot Hendong echter stond in radio-verbinding met Schiphol en Waalhaven. Aan de meteorologische radiodiensten van deze vlieghavens, vooral aan den heer van Vliet van den dienst op Schiphol heb ik het geheel te danken, dat ik op de bepaalde plaats boven de Zuiderzee kwam.

De radio vertelde ons dus, dat we tusschen Pampus en Muiden hingen. Hier cirkelden we rond en wierpen het ijs 1500 meter boven de wolken uit. Bij het terugkeeren daalden we onder de wolken en jawel, de regen sloeg tegen de ruiten van ons vliegtuig.

Bij m'n terugkomst op Schiphol ontmoette ik deze heeren van Soesterberg, die mij hun zoo juist aan u meegedeelde verklaringen deden. U begrijpt dus mijn vreugde, toen ik aldus dadelijk getuigen van het welslagen der proefneming ontmoette. Ik moet er nog op wijzen, dat de wind noordwest was, dus de wolken met het ijs in de richting Muiden afdreven, waar zich juist op dit moment de vliegeniers bevonden. Bovendien heeft het den geheelen morgen nergens in de buurt geregend, dan alleen binnen den driehoek Pampus, Schellingwoude, Muiden vlak naast ik het ijs uitgooide.

De proef is dus geslaagd. En nu bewezen is, dat m'n theorie voor verwezenlijking vatbaar is, hoop ik, binnenkort het experiment op groote schaal te herhalen.

OORLOGSRUMOER EN VREDESBEWEGING.

„De Volkskrant" schrijft:

De legermachten van Europa zijn, ofschoon Duitschland zijn sterke leger heeft moeten afschaffen en eenige kleine staten hunne bewapeningen hebben verminderd, nu reeds weer grooter dan vóór den oorlog.

— Mussolini, de dictator van Italië, houdt een redevoering, waarin hij wapens en amunitie mooier noemt dan mooie woorden. Hij uit bedreigingen aan het adres van Frankrijk. Frankrijk blijft het antwoord niet schuldig.

Onderhandelingen tusschen beide regeeringen zijn voorloopig stop gezet.

— In China wordt dapper gevochten. In Britsch-Indië heerscht een algemeene opstand. Geheel Azië is in beroering.

— De Engelsche minister van handel deelt in het Lagerhuis mede, dat hij uitvoervergunning heeft gegeven voor tanks, besteld door de Russische regeering. Terzelfder tijd vertelde zijn collega van buitenlandsche zaken, Henderson, dat er scharrelaars in havens van het vasteland bezig waren met pogingen om geweren en munitie naar Britsch-Indië verladen te krijgen. Dit oorlogsmateriaal was van Russisch maaksel. Misschien wordt nu in Britsch-Indië tegen Engelschen gevochten met wapens, die, via Rusland, door Engelsche wapenfabrieken zijn geleverd!

— Socialistische arbeidersorganisaties hielden. eenige jaren geleden, een congres, waarop besloten werd, de voorbereidingen tot den oorlog met alle kracht tegen te gaan. Tal van moties en manifesten van dezelfde strekking zijn daarna door dezelfde organisaties aangenomen en verspreid. Intusschen zijn de wapenfabrieken uitgebreid en hebben de arbeiders blijkbaar geen reden gevonden, om zich hiertegen te verzetten.

De communistische regeering van Rusland bevordert de opstanden in China en Britsch-Indië. Zij heeft hare legermacht ontzettend uitgebreid en blijft aansturen op een wereldrevolutie.

— Nu de vlootconferentie in Londen niet de verwachte resultaten heeft opgeleverd, besloot de Engelsche regeering de oorlogsschepen te bouwen, die reeds waren afbesteld en worden in Amerika, Italië en Frankrijk nog voortdurend maatregelen genomen tot uitbreiding der oorlogsvloot.

— Het staat nu wel vast, dat tot den aanleg van het zeer dure en gedeeltelijk overbodige kanaal-Albert, van Luik naar Antwerpen, mede besloten is, om strategisch-militaire doeleinden. De groote militaire manoeuvres worden thans in België gehouden om de enclave van Maastricht.

Ziedaar een aantal berichten in een week verschenen in de Nederlandsche pers.

In dezelfde week vergaderde de Internationale Unie van Volkenbondsvereenigingen in Genève. De voorzitter mr. Limburg, sprak daar de volgende woorden:

„Dit vergete men nooit, dat de vooruitgang van den Volkenbond veel grooter zou zijn, indien de openbare meening in de verschillende landen krachtiger eischen stelde. Geen regeering zou aan een goed georganiseerde openbare meening weerstand kunnen bieden. Helaas is deze krachtige openbare meening er nog niet, zoodat de volken zelve schuldig zijn, dat de Volkenbond niet beter werkt. Het oude gezegde, dat ieder volk de regeering heeft, die het verdient, geldt ook hier: de volken hebben een Volkenbond, dien zij verdienen".

Door hieraan iets toe te voegen, kunnen wij die woorden, na den indruk, welke gewekt moet zijn door de daaraan voorafgaande berichten, slechts verzwakken.